

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 823/2022
02.12.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, Јасмине Стаменковић и Др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА ... ./.../.../...-..., чији је пуномоћник Предраг Божовић, адвокат у ..., против туженог ЈКП Зеленило-Београд, Београд, Мали Калемегдан број 8, чији је пуномоћник Јелена Милановић, адвокат у ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 11Пж 4972/21 од 11.01.2022. године, у седници већа одржаној 02.12.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 11Пж 4972/21 од 11.01.2022. године.

УСВАЈА СЕ ревизија, **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Привредног апелационог суда 11Пж 4972/21 од 11.01.2022. године и пресуда Привредног суда у Београду 5П 7231/2020 од 16.03.2021. године у I и III ставу изреке, чији је саставни део допунско решење од 28.04.2021. године и предмет се враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Привредни суд у Београду је донео пресуду 25П 7231/2020 од 16.03.2021. године којом је у I ставу изреке усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу плати 1.558.133,40 динара са законском затезном каматом од 16.03.2021. године до исплате, а у ставу III обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 198.362,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Привредни апелациони суд је донео пресуду 11Пж 4972/21 дана 11.01.2022. године којом је одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Привредног суда у Београду 25П 7231/2020 од 16.03.2021. године у ставу I и III, чији је саставни део допунско решење од 28.04.2021. године. Одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Против наведене другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену посебну ревизију, позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку, због потребе за

уједначавањем судске праксе и потребе за тумачењем материјалног права од општег интереса, којом пресуду побија због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао разлоге за посебну ревизију, по одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011 ... 18/2020), према којој је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија) и оценио да је ревизија туженог изузетно дозвољена, ради уједначавања судске праксе. На основу одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку одлучено је у првом ставу изреке ове пресуде.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку и оценио да је ревизија основана.

Ревидент указује на однос материјалног права садржаног у одредби члана 184. Закона о облигационим односима, којом је предвиђено да предузећа и друга правна лица која врше комуналну и другу сличну делатност од општег интереса одговарају за штету ако без оправданог разлога обуставе или нередовно врше своју услугу и одредбе члана 376. став 1. Закона о облигационим односима, којим је предвиђено да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од кад је оштећених дознао за штету и за лице које је штету учинило.

Према чињеничном стању на коме су засноване нижестепене пресуде, утврђеном од стране првостепеног суда, у саобраћајној незгоди која се догодила 15.04.2017. године у Београду на Крагујевачком путу, учествовало је моторно возило у власништву тужиоца. О том догађају је сачињен записник о увиђају саобраћајне незгоде од стране надлежног органа за Град Београд, дана 28.04.2017. године, из ког произилази да је до саобраћајне незгоде дошло тако што се на возило тужиоца, док се кретало улицом ... из правца Раље ка Београду, обрушило и пало стабло дрвета које је било поред пута. Од стране МУП-а је сачињена службена белешка од 27.04.2017. године у којој је констатовано да је стабло пало и оштетило возило и металну заштитну ограду – банкину и да су прегледом возила уочена ближе описана оштећења на возилу. Из налаза вештака је утврђено да возач није имао техничких могућности да избегне незгоду, као и да се на десној страни возила налази метална заштитна ограда на коју се надовезује шума из које је пало дрво. У рачунском смислу није била спорна висина штете на возилу тужиоца, која је утврђена на основу налаза вештака.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да је неоснован приговор туженог на пасивну легитимацију. О томе је првостепени суд закључио из самог поступања тужиоца, који је пре тужбе у овој парници водио парницу по тужби од 23.10.2017. године против ЈП Путеви Србије Београд и ЈП Београд-пут, ради накнаде штете из истог догађаја, којом правноснажном пресудом је одбијен тужбени захтев због недостатка пасивне легитимације наведених тужених и да је за потраживање тужиоца на име накнаде штете пасивно легитимисан овде тужени. И другостепени суд, у оцени жалбених навода тужиоца, образлаже да је у погледу

предузећа надлежног за одржавање путева донета провласна пресуда из које произилази да управљач путевима није надлежан у конкретном случају.

Материјално право од значаја за основ одговорности туженог за настали штетни догађај, првостепени суд налази у члану 2. став 1. тачка 3. и члану 15. Одлуке о уређењу и одржавању паркова, зелених рекреационих површина, те члану 184. Закона о облигационим односима.

Одлуком о уређењу и одржавању паркова, зелених и рекреационих површина („Службени лист Града Београда“ број 12/2001 ... 2/2011) на коју се позвао првостепени суд, прописани су услови и начин организовања послова у обављању комуналне делатности уређења и одржавања паркова, зелених и рекреационих површина (јавне зелене површине) као и услови коришћења те комуналне делатности на територији Града Београда, између осталог и начин обезбеђивања конитинуитета у уређењу и одржавању јавне зелене површине, на територији Града Београда, као комуналне делатности од општег интереса. У члану 2. став 1. тачка 3., одређено је да су јавне зелене површине у смислу те одлуке, зелене површине дуж саобраћајница (травњаци, дрвореди и други засади). На основу одредбе члана 184. Закона о облигационим односима, према закључку првостепеног суда, тужени је одговоран за штету коју је претрпео тужилац, јер је пропустио да уклони небезбедно стабло које се налазило на зеленој површини поред Крагујевачког пута којим се кретало возило тужиоца.

Полазећи од тако, законом и подзаконским прописима прописане одговорности правних лица која врше комуналну делатност, ревидент основано оспорава закључак нижестепених судова о почетку тока прописаног рока за застарелост предметног потраживања. Другостепени суд за сазнање тужиоца за штету узима дан када је сачињен записник о извршеном угиђају саобраћајне незгоде, 15.04.2017. године. По схватању првостепеног суда тужилац је за штетника сазнао даном пријема пресуде другостепеног суда у парници коју је тужилац водио против ЈП путеви Србије Београд и ЈП Београд пут, односно 27.08.2020. године, а до тад је имао погрешну представу о томе ко је одговоран за штету на његовом возилу. Ове разлоге прихвата другостепени суд. Међутим, другостепени суд закључује и да је тужилац у конкретним околностима сазнао за висину штете најраније даном израде налаза и мишљења вештака, односно 28.01.2018. године. Због тога, све и да је тужилац за штетника сазнао на дан настанка штете, потраживање није застарело рачунајући од дана сазнања за висину штете до подношења тужбе у овој парници, 17.12.2020. године.

Тужени основано приговара оваквој примени одредбе члана 376. став 1. Закона о облигационим односима. Наведеном одредбом прописано је, да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за 3 године од кад је оштећеник дознао за штету и за лице које штету учинило. Прво, не може се прихватити да је тужилац сазнао за штету коју је претрпео на возилу, тако што је на њега пало стабло док се возило кретало путем, тек када је сачињен записник о извршеном увиђају саобраћајне незгоде. Такав закључак није животно одржив. Тужилац је према утврђеним чињеницама ноторно био свестан да је претрпео штету на свом возилу још тренутком када је на возило пало стабло. Обим те штете тужилац је могао сазнати од тог дана, проценом штете од за то стручног лица. Није прихватљив закључак да је тужилац за обим, односно висину штете могао сазнати тек даном пријема налаза и мишљења вештака сачињеног у поступку који је тужилац водио против трећих лица, ЈП путеви Србије

Београд и ЈП Београд пут, 28.01.2018. године. Ово с тога, што је тај налаз и мишљење прибавио сам тужилац, што је евидентно могао учинити одмах по штетном догађају који се десио 15.04.2017. године. Подједнако није прихватљив закључак да је тужилац за основ одговорности туженог као штетника сазнао достављањем одбијајуће правноснажне пресуде по тужби против трећих лица, ма ко да су. Такво закључивање о сазнању оштећеног за саму штету, њен обим и висину и за штетника не може се прихватити за животно и логички одрживо.

Напротив, животно је да је тужилац самим догађајем сазнао да је претрпео штету и околности у којима ју је претрпео. Тада је сазнао и за природу те штете, односно за оштећења на возилу, јер су она била очигледна. Обим и висину те штете могао је сазнати проценом од за то овлашћеног и стручног лица, коју је могао и раније прибавити. Било је потребно расправити када је објективно тужилац могао сазнати обим и висину штете, према редовном току ствари, ако је савестан.

Надаље, за основ одговорности туженог за настали штетни догађај, као лица које обавља комуналну делатност одржавања зелених површина на подручју Града Београда, које је за то одређено материјалним прописима, наведеном одлуком и Законом о комуналним делатностима, тужилац није сазнао тиме што му је одбијен тужбени захтев у односу на трећа лица, већ логичким закључивањем из закона, односно општег акта који је доступан тужиоцу и морао му бити познат.

Дакле, због погрешног закључивања примени материјалног права, нижестепени судови су пропустили да расправе када је тужилац мога сазнати за обим и висину штете на возилу, за коју штету и штетника је могао знати самим штетним догађајем. Од тога ће зависити одлука о приговору застарелости потраживања према туженом у овој парници.

То су разлози због којих је ревизијски суд применом одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку укинуо нижестепену пресуду и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном поступку судови ће донети и одлуку о трошковима целог поступка.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић